

Week 2-3 (26 januari tot 6 februari 2009)

Het terreinwerk

Door de slechte weersomstandigheden kon er gedurende week 2 en 3 weinig terreinwerk worden verricht. Als gevolg van de regenbuien op vrijdag 23 januari stond het volledige westelijk deel van het terrein ca. 30 cm onder water. Op maandag werd dan ook vooral getracht om zoveel mogelijk water uit de put te pompen. De kraan heeft dinsdagmorgen de rest van werkput 1 vrijgelegd.

Net ten zuiden van de dubbele gracht werd een grote min of meer circulaire structuur waargenomen met een diameter van ca. 5 tot 6,5m (fig. 1). Tijdens het afgraven werd in de structuur aardewerk gevonden, uitsluitend handgevormd en in een prehistorische techniek. Mogelijk betreft het een waterput of een grote extractiekuil, die hoogstwaarschijnlijk in relatie staat met de dubbele gracht en het gebouw hier net ten noorden van (zie vorige nieuwsbrief). Rond deze structuur werden enkele vermoedelijke kuilen en paalsporen waargenomen.

Fig. 1 Zicht op een mogelijke waterput of extractiekuil. De proefsleuf uit het vooronderzoek (rechtsboven) doorsnijdt deze structuur middendoor.

Er werden ook een aantal grachten aangesneden, die parallel lopen met deze in het zuidoosten (zie fig. 2 en vorige nieuwsbrief). Op drie van deze grachten werd een coupe gezet. Hieruit bleek dat de grachten zeer ondiep bewaard zijn. Door de relatief scherpe aflijning, de regelmatige afstand waarin ze voorkomen (ca. 5m) en de gemengde vondsten (zowel Romeins, middeleeuws als postmiddeleeuws materiaal) vermoeden we dat het om een relatief recent afwateringssysteem gaat. De grachten lopen ook parallel met een zijde van het huidige perceel en oversnijden de andere sporen. Verder werd in het zuiden van werkput 1, tegen de sleufwand, een kleine concentratie paalsporen waargenomen.

Fig. 2 Zicht op een aantal grachten, vermoedelijk van een relatief recent afwateringssysteem.

Uit een aantal natuurlijke sporen werden opnieuw enkele prehistorische bewerkte fragmenten silex aangetroffen.

Omdat bepaalde stukken van het terrein erg nat lagen konden deze momenteel niet verder worden onderzocht. We hebben ons geconcentreerd op het opschaven en intekenen van de droge zones van de oostelijke strook. Door het aanhoudende vriesweer vanaf donderdag 29 januari is het terreinwerk vanaf vrijdag gestaakt, alsook maandag tot donderdag van week 3. De resterende bevroren plassen water op het terrein werden wel verwijderd zodat het terrein droog lag.

Fig. 3 Zicht op de dubbele gracht.

Pas op vrijdag 6 februari kon opnieuw worden opgegraven. Toen bleek dat tijdens de vriesperiode een laag van ca. 7 cm grond bevroren is geweest en bij het ontdooien zijn vaste structuur heeft verloren. Na

het verwijderen van deze laag in een welbepaalde zone werd een deel van de dubbele gracht vrijdag opgeschaafd en ingetekend (fig. 3).

Het bureauwerk

Tijdens de dagen wanneer niet op het terrein kon worden gewerkt werden de scherven gewassen, geplakt en getekend, werd referentiemateriaal opgezocht, inventarissen opgemaakt en werd het voorlopige grondplan gedigitaliseerd.

Behalve een tweetal scherven afkomstig van potten vervaardigd op een draaischijf, zijn alle scherven handgevormd in een prehistorische techniek. Bij de scherven zitten een aantal karakteristieke randen, onder andere met vingertopindrukken op de rand en schouder of met een scherpe knik op de schouder. Het aardewerk komt vooral uit de sporen van het gebouw, en valt waarschijnlijk te dateren op de overgang van de late ijzertijd naar de Romeinse periode. Dit is interessant omdat er voor onze streken weinig gekend is over deze overgangperiode. Slechts enkele parallellen, namelijk in Jabbeke, Oedelem, Wielsbeke en Aalter, zijn bekend voor de regio. Bij onze zuiderburen is deze periode wel beter gekend.

Tussen het vondstmateriaal bevindt zich mogelijk een fragment van een ovenwand. Eén van de sporen in de noordwestelijke zone van het gebouw bestond hoofdzakelijk uit brokken verbrande leem en kan misschien de restant zijn van een haardje.

Uit de overgangperiode zijn de zogenaamde “fermes indigènes” gekend. Dit zijn grote omgrachte erven met een bewuste indeling waarbij de gebouwen meestal langs de grachten ingeplant werden. In het midden ontstond hierdoor een lege zone. Verder onderzoek zal moeten uitwijzen of de aangetroffen gebouwplattegrond en grachten op site De Pionier ook tot een dergelijk nederzettingstype behoren. De enkele paalsporen van het gebouw die reeds ingetekend konden worden op het terrein, vertonen een as die parallel loopt met de dubbele gracht.

Interessant is ook de mogelijke relatie tussen de aangetroffen gebouwplattegrond en de grote verdedigingsgracht.

Verbrugge Arne
arne.verbrugge@rwo.vlaanderen.be
Lambrecht Griet